

Välkommen!

Ansvarig för förstudie:

Carina Nylander & Ida Bergström

Upphandlare:

Patrik Sandström

Övergång från LOV till LOU som
upphandlingsform för hemtjänst i
Umeå Kommun

Bakgrund till förstudie samt upphandling

Lag om valfrihet (LOV) trädde i kraft 2009 vilket tydliggjorde valet av externa utförare ytterligare och **2010 beslutade kommunfullmäktige** att införa LOV inom hemtjänsten vilket är den form av upphandling som tillämpas idag.

Äldrenämnden och individ- och familjenämnden beslutade under **våren 2024** att ge äldreomsorgsförvaltningen och stöd- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att studera **riskerna för välfärds kriminalitet** inom ramen för **LOV**-avtalets konstruktion och jämföra detta med riskerna för välfärds kriminalitet inom ramen för **LOU**-upphandling, samt genomföra en omvärldsanalys av andra jämförbara kommuner.

Individ- och familjenämnden respektive äldrenämnden föreslog efter ovanstående beredning kommunfullmäktige: att **byta upphandlingsmodell** från LOV till LOU för hemtjänst samt att göra nödvändiga justeringar i respektive nämnds reglemente så att ansvaret för upphandling av hemtjänst kvarstår hos respektive nämnd även med en ny upphandlingsform.

Vid behandling av ärendet i **kommunfullmäktige maj 2025** beslutade Kommunfullmäktige att **återremittera ärendet (minoritetsåterremiss)** med syftet att **komplettera** beslutsunderlagen utifrån följande riktlinjer:

1. att en beskrivning tas fram om hur ett nytt system för hemtjänsten i Umeå baserat på LOU ska utformas inklusive en tydlig specifikation av hur kravställning, avtalsvillkor och uppföljning skulle utformas under ett LOU-system jämfört med nuvarande LOV-system
2. att synpunkter inhämtas från berörda anhörigorganisationer samt kommunens pensionärsråd och funktionshinderråd
3. att synpunkter inhämtas från de privata utförare som idag utför hemtjänst inom ramen för LOV.

Beslut

Byte av upphandlingsmodell från LOV till LOU för hemtjänst:

Individ- och familjenämndens protokoll per 19 mars 2025 (§57)

Äldrenämndens protokoll per 27 mars 2025 (§45)

Kommunfullmäktiges protokoll per 26 maj 2025 (§107)

Kompletterande beslutsunderlag återremiss LOV_LOU:

Protokoll IFN 27 aug 2025 (§175)

Protokoll ÄN 28 aug 2025 (§101)

Byte av upphandlingsmodell från LOV till LOU för hemtjänst – kompletterat efter minoritetsåterremiss:

Protokoll KF per 29 sept 2025 (§176)

Översiktlig process – tidplan

Förberedelse av upphandlingsarbete

- **Beslut om tidplan i nämnderna** (november 2025)
- **Beslut i nämnder** om förstudie med vägledande principer för utformning av upphandlingsdokumentation (februari 2026)

Genomförande av upphandling

- **Beslut i nämnder:** upphandlingsdokument (april 2026)
- **Beslut i nämnder – gemensam nämnd IFN & ÄN:** val av leverantörer (juni 2026)

Implementering och övergång till nya avtal

- **De nya avtalen enligt LOU träder i kraft** och de tidigare LOV-avtalen upphör att gälla (november 2026)

Förstudien - Metod & Kontakt

- Kommunikationsplan och FAQ (vanliga frågor och svar)
- Medborgar-/Invånardialog fysiskt och digitalt
- Samråd och dialog med intresseorganisationer; pensionärsföreningar, funktionshindersföreningar, anhörigföreningar
- Samråd och information - Umeå pensionärsråd UPR och Umeå funktionshindersråd UFR
- Verksamhetsdialog med;
 - Hemtjänstutförare
 - Hälso- och sjukvård/Hemsjukvård
 - Myndighetshandläggare
- Samråd med fackliga organisationer
- Dialog med övriga intressenter;
 - Kommunens jurister och säkerhetssamordnare, Polisen, Försvarmakten, MSB etc.
 - Digitalisering och IT säkerhet samt Jämställdhetsstrategier
 - Region Västerbotten
- Studier och kontakt med referenskommuner som genomfört/genomför LOU i hemtjänst

Fokusämnen i samråd/dialog

- Kvalitet & Kontinuitet & utbildningskrav
- Hållbarhet & Miljö
- Digitalisering & IT verktyg/system
- Geografiska områden
- Valfrihet av utförare, service & omvårdnad
- Antal utförare & Volym
- Ersättningsmodell & Ramtid
- Jämställdhet och jämlikhet
- Välfärds kriminalitet/Brottslighet

Förslag till samråd/dialog med pensionärsföreningar

8 januari kl. 13.00 – 14.30 Digitalt via teams

12 januari 15.00 – 16.30 i Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Återkoppling

Minnesanteckningar från förstudiemötet –
justeringar

Förstudiens slutrapport

Frågor - Kontakt

Carina Nylander

carina.nylander@umea.se

Ida Bergström

Ida.bergstrom@umea.se

Patrik Sandström

patrik.sandstrom@umea.se